

**FOCUS Parameters de individuele
beoordeling – het begin van
kindgerichte procedures**

Reflectietool!

December 2021

Focus

Working together
for children in criminal
proceedings

Terre des hommes
Helping children worldwide.

FOCUS wordt medegefinancierd door het programma Rechten, Gelijkheid, Burgerschap van de EU (2014-2020)

Disclaimer

FOCUS Reflectietool: de individuele beoordeling – het begin van kindgerichte procedures, bevat alleen de mening van de auteur en is zijn/haar eigen verantwoordelijkheid. De Europese Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor het gebruik van de informatie van dit document.

Inhoud

Dankwoord	4
Over het FOCUS-project	5
Inleiding	7
Het uitgangspunt	9
Reflectietabellen over de Parameters en mijn rol in de individuele beoordeling van omstandigheden en behoeften van kinderen in strafprocedures.....	10

Dankwoord

Deze **FOCUS Parameters Reflectietool** is ontwikkeld in het kader van het FOCUS-project en is onderdeel van een set van **FOCUS-hulpmiddelen**. Deze versie is ontwikkeld voor een pilot die is uitgevoerd binnen het FOCUS-project in 2021 in Bulgarije, Nederland, Servië, Roemenië en Griekenland. De FOCUS Parameters Reflectietool begeleidt de FOCUS Parameters en ondersteunt betrokken instanties en professionals bij het nadenken over hoe aan de Parameters wordt voldaan of beter kan worden voldaan in de praktijk of in de nationale systemen.

De ontwikkeling van de Parameters werd geleid door Rebecca O Donnell, Child Circle, met waardevolle input van de FOCUS experts Silvia Randazzo (expert kindgerichte procedures), Annemieke Wolthuis (onderzoeker, mediator en trainer), Mariama Diallo (regionaal programmamanager Terre des Hommes), Orinda Gjoni (projectcoördinator FOCUS) en de deelnemende partners – Child Rights Centre (Servië), Defence for Children (Nederland), SAPI (Bulgarije), Terre des Hommes Hellas (Griekenland) en Terre des Hommes Romania (Roemenië).

Over het FOCUS-project

Het FOCUS-project¹, medegefinancierd door de EU (2020 – 2022), is erop gericht de implementatie van Europese juridische verplichtingen om **een individuele beoordeling van de behoeften en omstandigheden van kinderen die als verdachte of slachtoffer in aanraking komen met het strafrecht, te promoten en te ondersteunen**. Die verplichtingen zijn opgenomen in drie EU-Richtlijnen, te weten de richtlijn bestrijding van (online) seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen², de slachtofferrichtlijn³ en de richtlijn procedurele waarborgen⁴ die inmiddels in nationale wetgeving zijn omgezet en soms aangevuld.

Het uiteindelijke doel van het project is het ondersteunen van het opzetten van kindgerichte procedures en te waarborgen dat kinderen die in aanraking komen met strafrecht, als slachtoffers en als verdachten, zorg op maat ontvangen en toegang hebben tot hulp en steun die passend bij hen zijn. Dit houdt ook in dat dit via de inzet van herstelrecht kan plaatsvinden. De FOCUS-partners zien de implementatie van een degelijke, **multidisciplinaire individuele beoordeling als het begin van een kindgerichte procedure**.

Hiertoe zijn de hoofddoelen van dit project:

1. Het systematisch toepassen van individuele beoordelingsprocessen betreffende kinderen die in aanraking komen met het strafrecht als uitgangspunt maken.
2. Het vergroten van kennis, deskundigheid en vaardigheden bij professionals werkzaam in het jeugdrecht aangaande de parameters, hulpmiddelen, procedures en processen voor het toepassen van de individuele beoordeling van kinderen die in aanraking komen met het strafrecht.
3. Het vergroten van kennis en capaciteiten van kinderen aangaande hun rechten in het strafrecht. Het versterken van kinderen in hun rol als 'agent of change' en pleitbezorgers van kindgerichte procedures.

Het project faciliteerde het leerproces door internationale uitwisseling van praktijken tussen de vijf doellanden: Bulgarije, Griekenland, Servië, Roemenië en Nederland. FOCUS-partners signaleerden hiaten tussen theorie over en praktijk van de implementatie van individuele beoordelingsprocessen. Die hiaten zijn geadresseerd door de jeugdprofessionals nieuwe, praktische hulpmiddelen en bronnen te bieden om (de praktijk van) individuele beoordelingsprocessen in hun land toe te passen en te systematiseren.

De belangrijkste FOCUS hulpmiddelen en bronnen die ontwikkeld zijn:

1. De FOCUS Parameters: bieden van leidende beginselen voor het uitvoeren van individuele beoordelingen van kinderen die betrokken zijn bij strafprocedures, met inbegrip van de eerbiediging van het EU Handvest van de Grondrechten en het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind (hulpmiddel).
2. De FOCUS Zelfreflectietool: begeleidt de FOCUS Parameters en ondersteunt betrokkenen en professionals bij het nadenken over hoe aan de parameters wordt voldaan of beter kan worden voldaan in hun praktijk of in hun nationale systemen (hulpmiddel).

¹ <https://tdh-europe.org/our-work/focus-on-my-needs-working-together-for-children-in-criminal-proceedings-/7144>

² EU Directive 2011/93 on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography.

³ EU Directive 2012/29 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime.

⁴ EU Directive 2016/800 on procedural safeguards for children who are suspects or accused persons in criminal proceedings.

3. De FOCUS Mapping Tool: helpt betrokkenen de stand van de ontwikkeling van individuele beoordelingsprocessen te beoordelen (hulpmiddel).
4. De FOCUS-referentietabel voor vooruitgang helpt betrokkenen bij het identificeren van acties om verbeteringen te bereiken (hulpmiddel).
5. De FOCUS pilot planning tool: helpt betrokkenen bij het plannen van pilotactiviteiten om individuele beoordelingsprocessen te verbeteren (hulpmiddel).
6. De FOCUS onderzoekssamenvatting over individuele beoordeling van kinderen in Europa (bron).
7. Internationale mensenrechtenstandaarden die van toepassing zijn op individuele beoordelingspraktijken (bron).
8. Q&A Individuele beoordeling – het begin van een kindgerichte rechtspleging: kernelementen en veelgestelde vragen (bron).
9. FOCUS producten: Trainingshandboek, Online Informatie Platform en een E-learningscursus

Inleiding

De FOCUS Parameters Reflection Tool begeleidt de FOCUS Parameters en ondersteunt betrokken instanties en professionals bij het nadenken over hoe de Parameters worden nageleefd of beter kunnen worden nageleefd in de praktijk of in de nationale systemen.

Dit instrument is ontworpen om flexibel in te zetten en is in overeenstemming met de verschillende manieren waarop de FOCUS Parameters kunnen worden gebruikt, afhankelijk van de stand van zaken in elk land enerzijds en de activiteiten en actoren die betrokken zijn om vooruitgang te boeken anderzijds.

De FOCUS Reflection Tool kan u helpen de Parameters te gebruiken om vooruitgang te bevorderen door middel van:

- (i) i) Bewustwording van individuele beoordelingsverplichtingen
- (ii) (ii) Ondersteunende toetsing met betrekking tot de ontwikkeling van individuele beoordelingssystemen en waar verbeteringen nodig kunnen zijn
- (iii) (iii) het ondersteunen van professionals om samen te werken om individuele beoordelingsprocessen op te bouwen
- (iv) iv) het ondersteunen van professionals bij het ontwikkelen of gebruiken van individuele beoordelingsinstrumenten
- (v) (v) het ondersteunen van professionals bij het samenwerken
- (vi) (vi) het ondersteunen van individuen bij het spelen van een betere rol bij het uitvoeren van, bijdragen aan of het gebruik van individuele beoordelingen
- (vii) vii) opleiding van professionals in de praktijk
- (viii) viii) het ondersteunen van het monitoren van individuele beoordelingsprocessen
- (ix) ix) het ondersteunen van betrokken instanties bij het delen van kennis en informatie tussen landen

De FOCUS Parameters Reflectietool kan op verschillende manieren worden gebruikt, waaronder:

- ◆ Het beoordelen van de praktijk op individueel niveau of het beoordelen van het individuele beoordelingsproces in een bepaald land
- ◆ Benchmarken van kennis (individueel of collectief) voor en na de evaluatie van de individuele beoordeling in de praktijk
- ◆ Helpen bij het identificeren van nationale indicatoren voor goede voorbeelden
- ◆ De belangrijkste uitdagingen identificeren
- ◆ Inventariseren van goede voorbeelden
- ◆ Kansen voor vooruitgang identificeren
- ◆ Overwegen/beoordelen van verbeteringen in de praktijk van een individuele beoefenaar

Met betrekking tot elke van de bovenstaande punten kan de tool worden gebruikt om zich te concentreren op het beter voldoen aan een bepaalde standaard, in plaats van om te voldoen aan allemaal. Bijvoorbeeld: het versterken van inclusiviteit (bijvoorbeeld ten aanzien van speciale behoeften van bepaalde groepen kinderen) of het introduceren van multidisciplinaire samenwerking. Het kan eenmalig worden gebruikt, zoals het

beoordelen van de praktijk op individueel niveau, of om het individuele beoordelingsproces in een land te beoordelen of het kan periodiek worden gebruikt om ontwikkelingen te volgen.

It can be used by:

Stakeholders en professionals in hun individuele werk of in hun collectieve werk binnen een groep professionals of stakeholders om na te denken over hoe ze vooruitgang kunnen boeken. Dit omvat:

- a. Organisaties/professionals die betrokken zijn bij het ontwikkelen van individuele beoordelingsprocessen
- b. Organisaties/professionals die betrokken zijn bij het uitvoeren van individuele beoordelingen
- c. Organisaties/professionals die individuele beoordelingen gebruiken om beslissingen over kinderen te nemen.

Het gebruik van de FOCUS Paramters Reflectietool kan twee stappen inhouden:

1. Het uitgangspunt: het is nuttig om een profiel te hebben van de individuele beoordeling van omstandigheden en behoeften van kinderen op nationaal niveau (dit kan worden gemaakt door stakeholders of professionals die een volledig overzicht van het systeem hebben: zie ook FOCUS Mapping Tool om de stand van ontwikkeling van individuele beoordelingsprocessen te beoordelen.
2. Reflecteren op de checklist van indicatoren en uitdagingen en kansen

Het uitgangspunt

Opmerking voor gebruik:

Voor gebruikers van de FOCUS Reflectietool kan hier, voorafgaand aan de verspreiding van het instrument, achtergrondinformatie worden ingevoegd over het huidige nationale individuele beoordelingsproces. Dit kan de vorm aannemen van ingevulde tabellen uit het FOCUS Voortgangsschema die de stand van de ontwikkeling van individuele beoordelingsprocessen identificeren (als dit in uw land is ingevuld).

Reflectietabellen over de Parameters en mijn rol in de individuele beoordeling van omstandigheden en behoeften van kinderen in strafprocedures

Opmerking voor gebruik

Deze reflectietabellen zijn ontworpen om u te helpen nadenken over de mate waarin de individuele beoordeling van omstandigheden en behoeften van kinderen in strafprocedures is ontwikkeld of over in hoeverre de individuele beoordelingspraktijk voldoet aan de FOCUS Parametes. Ze nodigen u ook uit om de uitdagingen en kansen voor verbetering te identificeren. Ze kunnen door een groep personen worden gebruikt om hun ervaringen te vergelijken en te contrasteren.

Wanneer u in een groep werkt om verschillende reflecties samen te stellen, kan het nuttig zijn om een vraag op te nemen die zich richt tot de personen die de tabellen invullen zoals:

1. Categorie van respondent
  - a. Professionals die betrokken zijn bij het ontwikkelen van individuele beoordelingsprocessen
  - b. personen die betrokken zijn bij het uitvoeren van individuele beoordelingen
  - c. personen die gebruikmaken van individuele beoordelingen.
2. Type professional: beleidsmaker, politie, jeugdhulpverlening, advocaten, actoren in de justitiële keten, medische professionals.
3. Aantal jaren werkervaring.

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
HOLISTISCH & ALLESOMVATTEND	<p>Individuele beoordelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ De IB wordt uitgevoerd bij alle minderjarige slachtoffers/verdachten ◆ De IB houdt rekening met hun situatie, hun omstandigheden en behoeften ◆ Er is voldoende tijd voor beoordeling ◆ Er zijn adequate informatiebronnen ◆ Er worden zowel strafrechtelijke actoren als actoren op het gebied van kinderbescherming/-welzijn erbij betrokken ◆ De IB wordt in alle strafprocedures in aanmerking genomen ◆ Informatie voor gerelateerde kinderbeschermingsprocedures is beschikbaar 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
INCLUSIVITEIT	<p>Individuele beoordelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ De IB wordt bij alle minderjarige slachtoffers/verdachten uitgevoerd ◆ De IB wordt op niet-discriminerende wijze uitgevoerd, voor alle kinderen ◆ De IB identificeert de behoeften van het kind met het oog op zijn deelname aan het proces ◆ De IB is aangepast aan de specifieke behoeften van elk kind ◆ Tijdens de IB kunnen gespecialiseerde hulpmiddelen worden gebruikt (bijv. voor jongere kinderen, voor kinderen met ontwikkelingsstoornissen) ◆ Tijdens de IB worden gespecialiseerde experts ingeschakeld waar nodig ◆ Tijdens de IB worden waar nodig extra hulpmiddelen ingezet (bijv. vertaaldiensten) 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
PARTICIPATIE	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Verstrek informatie die is aangepast aan de leeftijd en het begrip van het kind in relatie tot de individuele beoordeling. ◆ Zorg voor de juiste ondersteuning voor het kind (onafhankelijke ondersteuning/rol van ouders waar nodig/juridisch adviseur) ◆ Vraag de toestemming van het kind en de ouders of voogd ◆ Gebruik kindvriendelijke communicatietechnieken ◆ Gebruik geschikte digitale tools ◆ Vraag de mening van het kind ◆ Houd rekening met de opvattingen van het kind ◆ Geef informatie over de beoordeling van de resultaten en hoe deze zal worden gebruikt ◆ Neem maatregelen om de privacy van het kind te beschermen 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
KINDGERICHT & KIND SENSITIEF	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Locatie: de locatie waar de IB plaatsvindt is kindvriendelijk; vermijd een intimiderende omgeving ◆ Timing: Zorg ervoor dat de timing van de individuele beoordeling rekening houdt met de omstandigheden van het kind (timing van het interview, pauzes, enz.) ◆ Personeel: Betrokkenheid van welzijnsprofessionals (vermijden van vijandige technieken) ◆ Ondersteuning: Passende ondersteuning voor het kind. Betrek ouders en voogden waar passend. ◆ Neem de belangen van het kind als eerste overweging: neem bijvoorbeeld maatregelen om voor hun emotionele welzijn te zorgen 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
CONTINU & ACTUEEL	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uitgevoerd in en rond het eerste contact van het kind met de politie of welzijnsprofessionals als gevolg van het strafbare feit ◆ Systeem voor het bijwerken van individuele beoordeling ◆ Systeem voor het periodiek monitoren of er veranderingen zijn opgetreden in de omstandigheden van het kind 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>
MULTIDISCIPLINAIR & IN SAMENWERKING	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Betrokkenheid van verschillende professionals (politie, jeugdhulp professionals, medische professionals, onderwijs) ◆ Betrokkenheid van verschillende instanties ◆ Protocollen voor de coördinatie tussen instanties ◆ Case management meetings en tools ◆ Protocollen voor het delen van gegevens 		

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
KWALITEIT	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Inzet van gespecialiseerde caseteams voor zaken waarbij kinderen betrokken zijn ◆ Speciale kwalificaties of ervaring vereist voor professionals die beoordelingen uitvoeren ◆ Betrokkenheid van het juiste aantal professionals ◆ Verzorgen van trainingen voor de professionals die betrokken zijn bij de individuele beoordeling ◆ Training heeft de juiste reikwijdte ◆ Training is regelmatig ◆ Er worden criteria voor trainingen vastgesteld ◆ Zorg voor regelmatig toezicht of intervisie 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
VOORZIEN VAN DE JUISTE MIDDELEN EN VERDUURZAAMD	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Specifieke (overheids)financiering ter ondersteuning van individuele beoordelingsprocessen ◆ Geschikte locaties zijn beschikbaar ◆ Betrokken organisaties zijn goed toegerust om de taken uit te voeren ◆ Voldoende personeel (caseload niet te hoog) ◆ Maatregelen ter ondersteuning van de stabiliteit van het personeel (bv. oprichting van gespecialiseerde eenheden) ◆ Beschikbaarheid van hulpmiddelen/tools. <p><i>In individuele gevallen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ planningsproces om na te gaan wat er nodig is om individuele beoordelingen gedegen uit te kunnen voeren ◆ beschikbaarheid van middelen voor individuele gevallen 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
GERICHT OP EFFECT	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Draagt bij tot een reeks verschillende maatregelen (bv. procedurele waarborgen, opvoeding, welzijn, bescherming, enz.) ◆ Door de betrokkenheid van verschillende instanties ◆ Door de betrokkenheid van verschillende professionals ◆ Doordat de juiste professionals toegang hebben tot de individuele beoordeling ◆ Gebruik in zowel strafrecht als kindbeschermingsprocedures ◆ Dit gebeurt vaak 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

PARAMETER	OPMERKINGEN	OPMERKINGEN	REFLECTIES
GERICHT OP VOORUITGANG	<ul style="list-style-type: none"> ◆ het individuele beoordelingsproces wordt regelmatig geëvalueerd en gemonitord op beleid- en praktijkniveau ◆ De voortgang in het systeem wordt gebenchmarkt ◆ Relevante data worden verzameld en beoordeeld ◆ Uitwisseling van ervaringen tussen de betrokken instanties ◆ Systeem van outreach naar actoren voor wie de individuele beoordeling van belang is (bijv. onderwijs, hulpverlening) ◆ Promoten van publieke bewustwording ◆ Leren van internationale goede voorbeelden 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voor welke uitdagingen staan we?</i> • <i>Welke veelbelovende praktijken zag ik?</i> • <i>Welke aanvullende indicatoren van goede voorbeelden kan ik identificeren?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke verbeteringen kunnen worden aangebracht?</i> • <i>Kan ik deze verbeteringen aanleveren?</i> • <i>Wie kan ze leveren?</i>

Aan het einde van de oefening kunt u individueel of binnen een groep de balans opmaken van:

- ◆ Welke wijzigingen (aanvullingen en aanpassingen) zou ik voorstellen voor de Parameters, de motivering, indicatoren of hulpmiddelen?
- ◆ Heb ik een impact gezien bij het overwegen van de toepassing van de Parameters in individuele gevallen? Bijvoorbeeld door:
  - ◆ De betrokkenheid van professionals om een kind te ondersteunen (bijvoorbeeld het leveren van een tolk voor het kind)?
  - ◆ De betrokkenheid van nieuwe professionals (bijv. psycholoog)
  - ◆ Maatregelen vastgesteld om aan de behoeften van het kind te voldoen:
    - ▶ Tijdens het onderzoek
    - ▶ Voorafgaand aan de inhoudelijke zitting
    - ▶ Tijdens de inhoudelijke zitting
    - ▶ Tijdens de veroordeling
    - ▶ In diensten die aan het kind worden geleverd
    - ▶ In beschermingsmaatregelen
- ◆ Hoe zou ik de algemene aspecten van goede voorbeelden samenvatten?
- ◆ Hoe zou ik de algemene uitdagingen bij de toepassing van de normen samenvatten?
- ◆ Hoe zou ik samenvatten wat er gedaan kan worden om de situatie te verbeteren?
- ◆ Wat zijn de mogelijke volgende stappen om vooruitgang te boeken en de mogelijke middelen om deze te bereiken?

Bronnen voor het identificeren van uitdagingen en kansen voor verandering: **FOCUS Voortgangsschema.**

VOLG ONS VOOR MEER UPDATES

Terre des hommes in Europe
tdh-europe.org
twitter.com/TdhEurope
www.facebook.com/TdhEurope

Terre des hommes Hellas
www.facebook.com/tdh.greece
twitter.com/tdh_greece

Terre des hommes Romania
tdh.ro
www.facebook.com/TdhRomania

Child Circle
www.childcircle.eu
twitter.com/ChildCircle.EU

Child Rights Center, Serbia
cpd.org.rs
www.facebook.com/Centarzapravadeteta

Defence for Children The Netherlands
www.defenceforchildren.nl
twitter.com/DefenceChildren
www.facebook.com/DefenceForChildrenNL

**Social Activities and Practice
Institute, Bulgaria**
www.sapibg.org/bg
www.facebook.com/sapibg

Medegefinancierd door het
programma Rechten, Gelijkheid,
Burgerschap van de EU (2014-2020)

